

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
з навчальної дисципліни «сучасні напрями розвитку правової науки»
Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
Освітньо-наукова програма Право
Спеціальність 081 Право

Тема 1. Історія становлення та розвитку правової науки в Україні.

Зв'язок правової науки, історії українського народу та української держави. Роль навчальних закладів у формуванні правової науки.

Методологічні підходи до дослідження правової реальності. Проблеми сучасного праворозуміння. Особливості права як соціального явища.

Методологічні проблеми формування понятійного апарату правової науки. Соціально-природні права і обов'язки людини в якості елемента загальнонаціональної правової системи. Верховенство права як основоположний принцип правової і політичної систем України.

Демократичні передумови становлення та розвитку правової держави.

Тема 2. Правова наука: поняття, функції, завдання.

Поняття, функції та зміст правової науки.

Методологічні підходи до дослідження державно-правових явищ.

Методологічні проблеми формування понятійного апарату правової науки.

Верховенство права як основоположний принцип правової системи і правової науки в Україні.

Завдання правової науки.

Тема 3. Тенденції розвитку правової науки в умовах глобалізаційних процесів.

Глобалізація як фактор трансформації правової науки. Європеїзація правового регулювання як причина трансформацій вітчизняного правознавства. Гармонізація права України з правом Європейського союзу. Зміна правової системи України під впливом права Ради Європи. Універсалізація теорії права. Універсалізація підходів до тлумачення права. Універсалізація взаємодії національного та міжнародного права. Суверенітет та міжнародне право. Стандарти Ради Європи щодо співвідношення.

Тема 4. Концепти функціонування сучасної правової науки.

Соціалізація правової науки. Обумовленість напрямів розвитку юридичної науки різними типами праворозуміння. Природно-правові, соціологічні та нормативістські концепції і теорії права. Завдання сучасної правової науки.

Взаємозв'язок розвитку юридичної науки з основними напрямками розвитку та модернізації юридичної освіти. Сучасне порівняльне правознавство та його вплив на розвиток правової науки.

Тема 5. Антропологія права та антропологізація юридичної науки

Причини антропологізації гуманітарного знання. Антропологія права та антропологізація юридичної науки. Причини і чинники антропологізації юридичної науки.

Прояви антропологізації права у Конституції та національному законодавстві. Антропологізація міжнародного права. Міжнародне право прав людини, його становлення і розвиток. Міжнародні судові органи із захисту прав людини.

Тема 6. Деформалізація як тенденція правового регулювання та її роль у розвитку правової науки.

Поняття деформалізації як тенденції правового регулювання. Підвищення питомої ваги оціночних понять у законодавстві України. Розширення диспозитивного методу у правовому регулюванні. Поширення медіації при вирішенні правових спорів. Поширення правозастосувального розсуду. Запровадження прецедентності рішень органів влади у правовому регулюванні. Поширення ролі принципів права у правозастосуванні. Підвищення відповідальності юридичної науки та її значущості.

Розширення предмету юридичної науки.

Комп'ютеризація як фактор трансформації правової науки.

Трансформація юридичної методології. Від методологічного монізму до методологічного плюралізму. Консолідація юридичної методології. Негативні тенденції розвитку юридичної науки. Плагіат. Термінологічна мімікрія.

Тема 7. Пріоритетні напрями розвитку правової науки в Україні.

Правові механізми забезпечення і захисту прав та свобод людини. Світоглядні та методологічні проблеми праворозуміння, підвищення правової свідомості та правової культури в контексті євроінтеграції та глобалізації. Права людини, демократія та верховенство права як основоположні цінності сучасного світу (світоглядно-методологічні аспекти). Удосконалення правових механізмів забезпечення та захисту прав людини та громадянина (теоретико-методологічні та прикладні аспекти). Міжнародні стандарти та державно-юридичні засоби забезпечення прав людини в Україні. Вплив практики Суду Європейського Союзу на дотримання державою прав, свобод та інтересів людини.

Удосконалення інституційного механізму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Європейська інтеграція як чинник еволюції правової системи України. Проблеми збереження національної правової ідентичності в умовах процесу глобалізації та регіональної інтеграції.

Розвиток теоретико-методологічних засад приватного права крізь призму прав і законних інтересів особи. Оновлення (рекодифікація) цивільного законодавства в контексті гармонізації сучасного європейського приватного права.

Захист прав, свобод, приватності життя та безпеки людини в інформаційній сфері в умовах поширення інформаційних технологій, розвитку національного та глобального інформаційного простору. Правові засади формування і реалізації державної інформаційної політики, розвитку системи державного управління та регулювання суспільних відносин в інформаційній сфері; інформаційне законодавство і напрями його розвитку в контексті євроінтеграції України.

Правове забезпечення формування та реалізації екологічної політики, земельної та аграрної реформи в Україні.

Вплив кримінально-правових наук на законодавство та практику боротьби зі злочинністю в Україні. Проблеми кримінально-правового забезпечення охорони безпеки особи, суспільства, держави та людства від злочинних посягань, як

актуальний напрям кримінально-правової політики держави. Права та свободи людини і громадянина та їх забезпечення в доктрині кримінального права України.

Тема 8. Основні тенденції розвитку цивілістики.

Стан цивілістичної науки в Україні. Перспективи і подальші напрямки розвитку цивілістичної науки.

Формування наукових шкіл та розвиток мережі наукових закладів. Основні наукові школи приватного права в Україні.

Поняття та структура системи українського приватного права. Концепція цивільного права. Міжгалузеві зв'язки цивільного права. Концепція галузей права і прав людини як критерій диференціації приватного права.

Розвиток теоретико-методологічних засад приватного права крізь призму прав і законних інтересів особи. Оновлення (рекодифікація) цивільного законодавства в контексті гармонізації сучасного європейського приватного права. Розширення спектру регулювання особистих немайнових відносин, забезпечення всебічного цивільно-правового захисту особистих немайнових прав фізичних та юридичних осіб. Поглиблення регуляторного впливу договірних механізмів на розвиток приватно-правових відносин. Розвиток корпоративного законодавства, реалізація та захист корпоративних прав на засадах європейських стандартів корпоративного управління.

Тема 9. Актуальні проблеми науки кримінального права.

Дискусії навколо предмета кримінально-правової науки.

Сучасний стан кримінально-правової науки та основні напрямки кримінально-правових досліджень.

Ідеологія поняття злочину. Ідеологія змісту складу злочину. Філософсько-правове вчення про покарання. Ідеологічно-правові засади криміналізації та декриміналізації діянь. Ідеологія кримінально-правового впливу на злочинність.

Гуманізація кримінального права.

Тема 10. Стан та перспективи розвитку еколого-правової науки в Україні

Доктринальні підходи щодо місця еколого-правової науки. Дискусії навколо предмета екологічного права та його структури: історико-правовий аналіз.

Сучасний стан науки екологічного права та основні напрямки еколого-правових досліджень.

Основні досягнення науки екологічного права у сфері державної екологічної політики України; дозвільних відносин у сфері природокористування та охорони навколишнього природного середовища; екологічного процесуального права як механізму реалізації матеріальних норм екологічного права; забезпечення ядерної та радіаційної (радіоекологічної) безпеки; концепції рекреаційного права; розвитку екологічного права та законодавства в умовах євроінтеграції; доктрини економіко-правового механізму охорони навколишнього природного середовища; проблем компенсації шкоди за екологічним законодавством.

Тема 11. Окремі тенденції розвитку інших напрямів правової науки.

Правові механізми забезпечення і захисту прав та свобод людини.

Удосконалення національної правової системи та її адаптація до європейського права.

Правове забезпечення державного будівництва та розвитку політичної системи. Проблеми та перспективи конституційно-правової реформи в Україні. Проблеми розвитку парламентаризму в Україні. Правове забезпечення адміністративної

реформи в умовах становлення та розвитку сучасного українського конституціоналізму. Конституційно-правове регулювання механізму реалізації публічної влади в Україні. Доктринальне забезпечення законодавчого регулювання адміністративної процедури Удосконалення адміністративно-правового регулювання у сфері участі громадян в управлінні державними справами.

Забезпечення реалізації принципів верховенства права, справедливості і рівності у сфері оподаткування. Проблеми та перспективи розвитку бюджетних (міжбюджетних) відносин. Проблеми правового забезпечення реформування системи державного соціального страхування. Розвиток диспозитивних методів регулювання у сфері фінансів (оподаткування). Проблеми реформування податкового законодавства. Правова природа податкового обов'язку. Підходи до змісту, засад класифікації та видів податкових процедур. Гармонізація законодавства України у сфері розвитку та функціонування небанківських фінансових установ із врахуванням досвіду країн ЄС.